

Vivet enim neque diu gratus, neque gen-
tibus ullis.

Doctrinam hanc didicerat Boëtius
adolescentulus: sive quia Athenis, ubi ab
adolescentia studuerat, vasa hæc in
templo Iovis descripta proponebantur:
sive quia placita Platoniconum doctus
fuerat.

Quartum portio illud est exemplum,
quo fortuna utitur ad probandum se
merito potuisse Boëtio prospera & ad-
versa inferre: ex quo concludit, se
propter bona, gratia potius, quam
propter mala, injuriis debere affici.
Præsentim cum nullum sit tempus, quo
fortuna non videatur Boëtio magis fa-
vere, quam nocere: praterito enim,

quo opibus & dignitatibus donatus fuit,
plus boni accepit, quam mali: uberior,
inquit fortuna, de b' norum parte sum-
pissi: presenti, quo constantes saltē
amicos habet, etiam aliquid boni obti-
net: à te, inquit eadem fortuna, non
rata discessi: futuro denique, quo pri-
stinas suas opes dignitatibus recuperare
potest: felicior fortè erit: *hac ipsa*
mei mutabilitas, inquit fortuna, *justa*
tibi causa est sperandi meliora. Quam-
quam autem nihil horum esset: duran-
dum: qualibet enim societas alicujus
pars communibus tenetur suæ societa-
tis legibus: ne igitur animo contabescas
& intra commune omnibus regnum loca-
tus, proprio jure vivere non desideres.

METRUM II.

METRUM II.

CARMEN constans dupli genere versuum alternorum, quorum prior
Asclepiadeus spondeo, dactylo cum syllabâ, & duobus dactylis constat, po-
sterior pherecratus spondeo, dactylo, & spondeo. Excipitur tamen versus
decimus octavus, cuius primus pes est anapæstus: *sitis ardeſit habendi*: nisi, ut
conjicit Ascensius, legi debeat, *vis ardeſit habendi*.

ARGUMENTUM.

QUOD major, inquit fortuna, opum honorumque accessio,
QD magis, crescente eorumdem cupiditate, homo vide-
tur egere.

SI quantas rapidis flatibus incitus
Pontus versat arenas,
Aut quot stelliferis edita noctibus
Cœlo sidera fulgent;
5. Tantas fundat opes, nec retrahat ma-
Pleno copia cornu:

INTERPRETATIO.

Quamvis maxima ubertas afferat tam motum vehementibus ventis volvit; aut
multas divitias, manu numquam cessante quād multa astra, producta noctibus stel-
fundere, quād multas arenas mare com- latis, in caelo micant;

NOTÆ.

2. *Pontus.*] Speciatim Euxinus est, bus libris legitur.
generatim mare, quod frequentissimum
est apud poëtas: vide Metr. 2. lib. 1.
v. 14.

3. *Stelliferis edita noctibus.*] Nox Poë-
tis mater siderum habetur: sicut Tibul-
lo lib. 2. El. 1.
Ludite: jam nox jungit equos, currum-
que sequuntur
Matris lascivo sidera fulva choro.
Propterea sidera nunc dicuntur edita
sive producta noctibus stelliferis, id est,
stellaribus ferentibus.

6. *Pleno copia cornu.*] Cornu copiaz
necys a ualibus, est summa ubertas.
Nimirum Diodorus scribit, Hammo-
nem perambularem juxta Ceraunios
montes conspectam à se virginem for-

O

Quis non te felicissimum cùm tanto splendore sacerorum, et cùm conjugis pudore, tum ^a masculæ quoque proliis opportunitate prædicavit? Prætero (libet enim præterire communia) ^b sumptas in adolescentiâ negatas senibus dignitates: ad singularem felicitatis tuæ cumulum venire delectat. Si quis rerum mortalium fructus ullum beatitudinis pondus habet, poterit ne illius memoria ^a lucis quantalibet ingruentium malorum mole deleri: cùm duos pariter consules liberos tuos domo provehi sub frequentiâ ^b patrum, sub plebis alacritate vidisti; cùm eisdem in curiâ ^c curules ^d insidentibus tu regiæ laudis orator, ingenij gloriam, facundiæque meruisti:

INTERPRETATIO.

^a diei. ^b Senatorum. ^c sellas, supra | quas in curru insiderant.

NOTÆ.

bus, inquit Ennodius Parænesi didascalia, omnium disciplinarum materiâ & constantes formâ sapientie, ab urbe sacra-tissimâ non recedunt. In ipsis est nobilis Curia Principatus, quos vidisse, eruditiri est. Idem fuerunt Socrati Boëtij, qui prope qui duxerat Elpidem filiam Festi, & hâc defunctâ Rusticianam, Symmachii filiam; quarum uxorum prior dicitur non probitatis tantum, sed etiam literarum laude celebris, imprimisque Musarum amans. Tantisdemum Socratis Boëtius fuit felix: siquidem felicitatis est honorari ab honoratissimis viris: maxima jucundissimaque laus est, inquit Tullius pro Mur. que ab iis proficiuntur, qui ipsi in laude vixerunt. Boëtius autem ex eo honoratus fui præsertim ab his honoratissimis viris, quod ab iisdem primûm fuit dilectus, deinde delectus in affinitatem: prius carus, quam proximus: quis ergo Boëtium non prædictet felicissimum cùm tanto splendore sacerorum.

7. Cùm conjugis pudore.] Præterea Boëtius dicitur felix conjugi: quod utraque ejus conjux, Elpis videlicet, & Rusticana, summâ fuerit virtute prædicta: quod pudore optimè significatur: pudor enim, ait Tullius 2. de fin. est moderator cupiditatis. Cùm autem Philosophia, qua numero plurali dixerat sacerdos, nunc singulari tantum dicat conjugem, idcirco crediderim, non fieri hic mentionem, nisi unius ex uxoribus

Boëtij, nempe Rusticianæ, quæ sola tunc superstes erat, cùm hæc scriberentur.

8. Mascula proliis opportunitate.] Insuper Boëtius commemoratur felix libris; masculâ præsertim prole. Filienim Boëtij, si non Patrius & Hypatius, saltem Symmachus & Boëtius. Consules facti sunt: propterea hîc consules, & infra consulares liberos vocat Philosophia: propterea eadem Philosophia nunc addit, memoriam hujus diei, quoniam Boëtius vidit duos pariter consules liberos domo provehi sub frequentiâ patrum, sub plebis alacritate, quo idem regia laudis orator, ingenij gloriam facundiæque meruit, quo circumfusa multitudo expectationem triumphali largitione satisfavit, non posse quantalibet ingruentium malorum mole deleri.

9. Sumptas in adolescentia dignitates.] Boëtius, antequam videret suos liberos Consules, ipse, adhuc adolescentis, fuit Patrius, & fortè etiam Consul: quæ dignitas raro ante annum trigesimum conferebatur: quamobrem populi etiam suffragii felix nunc significatur.

10. Curules insidentibus.] Curules vocantur non solum homines, qui ius habebant ponendæ imaginis; sed etiam sellæ, supra quas illi in curru insident, quæ sellæ propterea videntur à curru dictæ curules; sicut ab ebore cælato vocantur aliquando ebur; unde Ho-

cum ^a in circa ^b duorum medius consulum circunsufæ multitudo in exspectationem, triumphali largitione satasti. Dediti ^c, ut opinor, verba fortunæ, dum te illa demulcent, dum te, ut delicias suas, fovet. ^d Munus, quod nulli unquam privato commodaverat, abstulisti. Vis-ne igitur cum fortunâ ^e calulum ^f ponere? ^g Nunc te primum liventi oculo perstrinxit. Si numerum modumque lœtorum tristium-ve consideres, adhuc te felicem negare non possis. Quòd si idcirco te fortunatum esse non existimas, quoniam quæ tunc lœta videbantur, abierunt; non est quòd te miserum putas, quoniam, quæ nunc creduntur mœsta, prætereunt.

INTERPRETATIO.

^a fortunam tum tibi faventem laudavi- | avec la fortune. ^c incipit te iniquo ocu-
^b sti. ^d repereratnes à fortunâ compter | lo intueri.

NOTÆ.

rat. 1. 1. Epist. ep. 6.

Cuilibet hic fasces dabit: eripiique cu-
rule.

Cui volet, importunus ebur.

Et Ovid. 4. de pont. el. 9.

Signa quoque in sellâ nostræ formata
curuli,

Et totum Numida sculptile dentis opus.

11. In circa.] Circus Græcæ κύρος generatim est omnis ambitus, gyrus, orbis, circulus: unde Cicero in Arat.

Vidisti magnum candentem serpere cir-
cum

Lacteus hic nimio serpens candore no-
tatur.

Hic autem circus est locus ovatus, in quo, auctore Tarquinio prisco, Romani ludos faciebant: quamobrem ludi illi à loco dicti sunt circenses. Uſu vero receptum erat, ut quicumque Consul creatus fuisset, hic profus opibus ejusmodi ludos institueret: alioqui nec populo gratus nec amplissimi magistratus personam, ut par est, sustinere videbatur.

12. Duorum medius consulum.] Nempe filiorum. Primus apud Romanos locus, inquit Lipsius, est medius; proximus, dexter. Inter Consulares vero non qui saepius, sed qui prius fuerat Consul, alteri præferebatur: quare Boëtius non solum ut pater, sed etiam ut Consul medius sedere debuit.

13. Munus quod nulli privato] Nul-

lus enim, etiam princeps, eò felicitatis pervenit, ut eodem anno duos filios, ætate solitâ nondum proiectos, consulum dignitatibus ornatos videret: quemadmodum vidit Boëtius. Vidit quidem Roma eodem anno videlicet 395. Olybrium & Probinum, duos Probi filios, in consulatu collegas: sed hi puerum exuerant: unde possumus exclamare cum Claudiano carm. I. v. 72.

Quis Deus ambobus tanti sit muneris auctor?

14. Calculum ponere.] Calculus genera- | tiam lapillus est: Speciatim vero signum notissimum, quo computantes utimur: hinc Plinius jun. I. 2. ep. epist. 14. in conditionibus, inquit, diligendis ponendus est calculus: Juvenalis Sat. 9.

— Ponatur calculus, adsint
Cum tabulâ pueri

Cum fortunâ igitur calculus dicitur ponere, qui facta bonorum malorumque à fortunâ acceptorum comparatio- ne, digitis, articulis, lapillis, aut quibuslibet aliis notis computat, utrumq[ue] major sit summa.

15. Nunc te primum liventi oculo per- | strinxit.] Innuit Philosophia, adversi-
tatem præsentem Boëtij longè mino- rem esse præteritâ ejusdem prosperita- te: quasi dicat: fortuna à teneris annis prospera, nunc adversa esse incipit, ea- que non factis, sed oculo tantum invi-

PROSA III.

ARGUMENTUM.

PHILOSOPHIA, quicquid hactenus sive solutâ, sive strictâ oratione dictum, illud leve quoddam esse doloris remedium confessa, bona commemorat, quæ, duce fortunâ, Boëtius à curatoribus, populo, uxore, & liberis, puer, adolescens, maritus, & pater accepit, quæque propter fortunæ varietatem, quodd abierint,abituræ pariter hujus miseriae argumentum esse possunt.

His igitur^a si pro se tecum fortuna loqueretur, quid profectò contrà^b hisceres non haberet. Aut si quid est, quo querelam tuam jure tuearis, proferas oportet; dabimus dicendi locum. Tum ego^c: Speciosa quidem ista sunt, inquam,^d oblitaque rhetoricae ac musicæ melle dulcedinis; tum tantum, cum audiuntur, oblectant. Sed misericordia altior sensus est. Itaque cum hæc auribus insinuare desierint, insitus animorum mœror prægravat.

INTERPRETATIO.

^a Verbis. ^b reponeres. ^c Boëtius. ^d illita. ^e poësos.

NOTÆ.

1. Hisceres.] Hiscere dicitur ab hiare: hiare autem propriè est spiritum aperto ore emittere: quare hiscere is propriè dicitur, qui loquendi gratiâ, diductis labris, os aperit. Hinc Tullius^s. Philip. respondere-ne ad hac aut omnino hiscere audebis? & Virgil. 3. Æn. v. 313. Implevit clamore locum; vix paucâ furenti.

Subjicio, & raris turbatus vocibus hisco.

2. Speciosa.] Quæ scilicet à fortunâ introductâ, sive solutâ sive strictâ oratione dicta sunt, hæc si non vera sunt, saltem quoddam veri speciem habent.

Sic Horatius de arte Interdum speciosa locis, morataque rectâ Fabula.

Et Ovid.

— Speciosaque nomina culpa Imponis Medea tua, quin aspice quantum Aggrediare nefas.

Speciosus enim est à specie: species ab antiquo verbo specio video: unde aspicio, inspicio, &c. quamobrem species Latinis, Græcis idem nihil est aliud quam notio. Hinc quod obscurâ confusâ alterius notione proponitur, id alienâ

CONSOLATIONIS PHILOSOPHIÆ. LIB. II.

109

Et illa^a,^b ita est, inquit. Hæc enim nondum morbi tui remedia, sed adhuc contumacis adversus curationem doloris fomenta quædam sunt. Nam quæ in profundum sese penetrant, cum tempestivum fuerit, admovebo. Veruntamen ne te existimari miserum velis,^c an numerum modumque tuæ felicitatis oblitus es? Taceo quod^d desolatum parente, suminorum te virorum cura suscepit; delectusque in affinitatem principum civitatis, quod pretiosissimum propinquitatis genus est, prius carus, quam proximus esse cœpisti.

INTERPRETATIO.

^a Philosophia. ^b defuncto patre.

NOTÆ.

specie proponi dicitur: sicut Philosophia aiunt, malum specie boni amari: sicut etiam dicta fortunæ nunc dicuntur oblitera rhetorica ac musica melle dulcedinis: ita ut, ut pote voce, nutu, gestu certe risque adjunctis grata, tum tantum, cum audiuntur, oblectent, statim propter gravorem mœoris sensum è memoriam pellenda: nam malorum altior sensus est: insitus animorum mœror prægravat.

3. Ita est. inquit.] I. Philosophia fatetur, quicquid hactenus sive solutâ sive strictâ oratione dictum est, illud nullum, aut leve quoddam esse doloris remedium: nondum, inquit, morbi remedia, sed adhuc contumacis adversus curationem doloris fomenta. Ubi i. Remedium est corpus, quod morbo contrarium, morbum expellit: propterea remedium dicitur à re quod est contra & mederi: propterea etiam Ciceroni nulla remedia qua vulneribus adhibentur, tam faciunt dolorem, quam sunt salutaria. At remedium à corporibus transfertur etiam ad mentes, quæ contraria quoque sanantur. **2. Contumax** dicitur, quod contracto quoddam sive animi sive corporis tumore, & difficultate disjicitur, & majori impetu incurrit commotum: sicut enim ab audito, audax; à teneo, tenax; sic à contumeo, contumax: hinc etiam oritur contumelia, quod hæc sit injuria ab animo, qui fastu tumeat ac turgeat, profecta. **3. Fomentum** illud appellatur, quod doloris causam leviter movendo, tumorem videtur movere ac mollire. Hic autem Philosophia fidem

suam liberat: promiserat enim fore ut Boëtio curando leviora primùm, deinde graviora adhiberet. Propterea, quæ in profundum sese penetrant, inquit, cum tempestivum fuerit, admovebo.

4. An numerum modumque tua felicitatis.] II. Philosophia enumerat bona, quæ Boëtius, veluti duce fortunâ, videtur accepisse, afferens eorum numerum & modum: sive ut loquuntur, quantitatem & qualitatem: nimirum quot, & qualia fuerint.

5. Desolatum parente.] Primum quidem Boëtius puer perhibetur felix suis curatoribus. Nimirum Boëtius hujus nostri Boëtij alias fuit avus, alias pater. Avus, cum Praefecturam Prætorij gereret, à Valentiniano imperatore unâ cum Aëtio Patritio innocens in Palatio interfectus est anno Christi 455. ait enim Cassiodorus in Chronico: Aëtio & Studio Consulibus, Aëtius Patricius in Palatio manu Valentiniani Imperatoris extensus est: Boëtius vero Praefectus Prætorij amicis ejus circumstantibus interemptus. Pater vero eodem Boëtio puer, obiit. Hinc noster Boëtius dicitur desolatus parente: at ejusmodi amicorum curâ puer Boëtius educatus, & Athenas, disciplinarum omnium notitiam adepturus, missus est.

6. Delectus in affinitatem principum civitatis.] Deinde Boëtius dicitur felix sacerdos, Festo nimirum, & Symmacho, principibus civitatis. Festus quidem, & Symmachus fuerunt principes civitatis Romanæ: nam Patricij Festus & Symma-

O iiij

Humanum miseris haud ideo genus
Ceseret flere querelas.
Quamvis vota libens excipiat Deus
10. Multi prodigus auri,
Et claris avidos ornet honoribus,
Nil jam parta videntur:
Sed quæsita vorans seva rapacitas
Altos pandit hiatus.
15. Quæ jam precipitem frena cupidinem
Certo fine retentent,
Largis cùm potiùs muneribus fluens
Sitis ardescit habendi;

INTERPRETATIO.

Homines tamen non propterea desistunt queri miseriè. Etiam si Deus plurima pecunia largus, annuat libenter hominum precibus, decoreretque homines cupidos honoribus illustribus; bona nihilominus ante acquisita flocci penduntur. Quin cupidi-

tas crudelis, absumens parta, aperit profundas voragini. Quales nunc habent continent stabili termino, avaritiam inconsideratam: quandoquidem ardor habendi amplis donis cumulatus crescit magis ac magis.

NOTÆ.

mā pulcherrimam, Amaltheam nomine, adamasse, filiamque ex eā genuisse, specie ac robore corporis insignem, Amaltheam verò propinquæ præfecisse oræ, quæ, quia referebat cornu bovis, occiduum cornu nominata fuit. Quoniam verò regio illa vincis cæterisque fructiferis arboribus referta erat, factum est, ut ager omnis frugum abundans; mensa variis cupediis instruta; liber multo doctrinæ genere referrus; epistola plurimi commodi parens; homo ipse multiplici virtute prædictus dicitur *cornu copia*. Horatius passim, ut Carm. 1. i. od. 17.

*Di me tuentur: dis pietas mea
Et Musa cordi est. Hinc tibi copia
Manabit ad plenum benigno
Ruris honorum opulenta cornu.*
8. Flere querelas.] Nova phrasis, inquit Sitzmannus, quam non facile apud alios invenias auctores. Neutrum actiue ponitur, addito nomine cognata significacionis. Sed nihil hic novi: neutrum enim semper regere potest accusativum nominis cognata significacionis: quemadmodum dicitur, *vivere vitam, gaudere*

gaudium; ludere ludum; servire servitum; peccare peccata. Quinetiam nomina hæc quoties suppressuntur, toties debent veluti expressa intelligi.

12. Nil jam parta videntur.] Tantus est mentis humanae in consors corpus amor, ut divitias & dignitates, quibus veluti totidem propugnaculis mutua corporis mentisque conjunctio videtur servari posse, mens ipsa cupiat non modò, sed verbis cogitationem referentibus Deum sæpius roget: quare virtutis fuit, & quidem Deo gratissimæ; quod Salomon, optione ejusmodi bonorum sibi delata, iisdem contemptis sapientiam à Deo petierit; Reg. cap. 3. quare etiam Christus Dominus pluribus argumentis illud desiderium reprimit Matth. 6. In toto Evangelio, inquit interpres, nullus animi affectus tanto studio ac tot argumentorum machinis à Christo oppugnatur & evellitur. At amor ille, adeoque bona existimatio hominis in divitias & dignitates non versatur nisi circa ejusmodi bona, quæ nondum habentur: postquam enim homo, facto experimento, novit, hæc bona au-

Numquam dives agit qui trepidus gemens
20. Sese credit egentem.

INTERPRETATIO.

Quicunque pavidus & suspirans sese existimat pauperem, hic nunquam vivit dives:

NOTÆ.

gere potiùs, quæ minuere miserias, habita temnit, mutataque subjecta suæ existimationis suique amoris materiâ, nondum habita simili desiderio prosequitur: nil jam parta videntur. Juvenalis.

*Interea pleno dum crescit sacculus are,
Crescit amor nummi, quantum ipsa pecunia crescit.*

Propterea avaritia, quæ nunc dicitur *seva rapacitas*, instar cuiusdam monstri insatiabilis, perhibetur quæsita vorare & altos hiatus pandere. Propterea etiam nulla frena possunt precipitem cupidinem certo fine retinere; quod nimurum sitis habendi, acceptis muneribus crescens ardescat.

19. Numquam dives agit.] Fortuna ex dictis inferri, eos, qui haberi solent divites, revera divites non vivere (*ngere*)

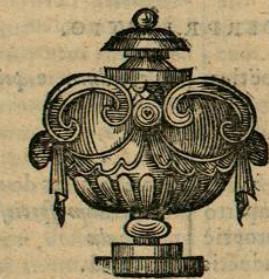
enim hic, ut apud Terentium, idem est quod *vivere*) quod, inquit, ejusmodi dives, præterquam quod sese credidit egentem, & gemit amissas opes, & timet, ne præsentes amittat: *trepidus gemens*. Id prius exposuerat Claudianus libro I. in Ruff. v. 196.

Quo vesane ruis? teneas utrumque licet

*Oceanum, laxet rutilos tibi Lydia fontes,
Iungantur solium Crassi, Cyrique tiara.
Nunquam dives eris, numquam satiaberet questru*

Semper inops quicunque cupit.

Scilicet cùm dives, ut ait Varro 4. de 1. l. à divo dicatur, ille tantum dives, qui tanquam Deus, & aliis & sibi nihil indigere videtur.

112 ANICII MANLII SEVERINI BOETII

An tu in hanc¹⁶ vitæ^a scenam nunc primùm subitus , hospesque venisti ? ullám-ne humanis rebus inesse constantiam reris , cùm ipsum sœpe hominem^b velox hora dissolvat ? Nam eti rata est fortuitis manendi fides , ultimus tamen vitæ dies mors quædam fortunæ est etiam^c manentis . Quid igitur referre putas ? Tú-ne illam moriendo deseras , an te illa fugiendo ?

INTERPRETATIO.

a theatrum. b brevissimum tempus. | c constantis.

NOTÆ.

dente , nec graviter quidem , sed perstringendo leviter ; quin si quid intollerabile videatur , illud citius evanescet : quare si numerum modumque latorum tripliumve consideres , adhuc te felicem negare non possis .

16. Vita scenam] Scena Græcis σκηναί umbraculum , primùm fuit camera ex arborum in se cubantium ramis ac frondibus sive naturâ sive arte composita , in quâ verno præsertim tempore à pastori bus carmina diversis sonis cantabantur : unde Virgil . I. Aen . v . 166 .

Hinc atque hinc vasta rupes , geminique minantur
In calum scopuli : quorum sub vertice
læsi

Æquora tuta silent : tum sylvis scena coruscis
Desuper , horrentique atrum nemus imminet umbra .

Deinde scena , fuit occultus theatri locus , in quo actores sive aulæis sive aliis quibusdam velis tecti latere solebant : postremò brevis sed integra theatri actio , in quâ sèpius idem homo diversas personas , tristes modò , modò lætas agit : quâ ratione vita hominum dici potest scena : cùm ipsum saepe hominem velox hora dissolvat , & in vitâ humana lætis succedant tristia ; ut in mundo , dici nox , Zephyro Auster , tranquillitatē tempestas succedit : quâ de sequitur carmen .

METRUM III.

CONSOLATIONIS PHILOSOPHIÆ. LIB. II.

METRUM III.

CARMEN constans duplice genere versuum alternorum , quorum prior Sapphic ex coreo , spondeo , dactylo , & duobus coreis ; posterior Glyconicus ex spondeo sèpius , & duobus dactylis componitur .

ARGUMENTUM.

PHILOSOPHIA , alternantibus die & nocte ; Zephyro & Austro ; tranquillitate & tempestate maris , probat nihil genitum esse constans .

CUM polo Phœbus roseis quadrigis
Lucem spargere cœperit ,
Pallet albenteis hebetata vultus
Flammis stella prementibus :

INTERPRETATIO.

Vbi primùm Sol rubeo curru quadrijugo | nocturna sidera retusa ignibus instantibus
vectus incœpit diffundere diem per cælum , | Solis , contracto candore , pallent ;

NOTÆ.

1. Polo.] Polus , Græcè πόλος generatim est omnis circuitus : nam dicitur ἀπὸ τοῦ πόλεων quod est vertere : speciatim vero est cælum , quod cælum vertatur : quare immota axis extremitas , non nisi κατ' ὄρθιογων ab Astronomis vocari potuit polus .

1. Phœbus.] Sol : de Phœbo I. I. met. 3. v. 9. Sic Lucretius lib. 5.
Dum roseâ face Sol inferret lumina cælo .

1. Roseis quadrigis.] Sol à Poëtis fingitur curru vehi quadrijugo , sive quem rapiant quatuor equi : nempe Pyrois , Eoïs , Æthon , & Phlegon , quibus ignis , lux , ardor , & flamma , quatuor præcipua Solis effecta ; nec non etiam

quatuor præcipua diei horæ significentur . Ovidius 2. Metam . v . 153 . Interea volvres Pyrois , Eoïs , & Æthon Solis equi , quartusque Phlegon binnitibus auras Flammiferis implent , pedibusque repugula pulsant .

Sol autem oris majori lumine suo dicitur hinc diem spargere , inde vero stellas minores , qua per noctem regnabant , fugare : propterea Sol nunc prohibetur lucem spargere ; & stella secundum albentes suos vultus hebetata prementibus Solis ipsius flammis pallere : qua est vicissitudo noctis & diei ; de qua hic primùm agitur .

P